

Запорізька гімназія № 41
Запорізької міської ради

СТРАТЕГІЯ
подолання освітніх втрат
у 2025/2026 навчальному році
в Запорізькій гімназії № 41
Запорізької міської ради

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради гімназії

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Голова педагогічної ради: Тетяна БОБРУЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директорка гімназії

Тетяна БОБРУЛЬ

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом №84 р від 29.08.2025 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Про освітні втрати (educational loss, learning losses) почали активно говорити у світі під час карантинних обмежень COVID-19.

Під втратами зазвичай розуміють недосягнення окремих результатів через відсутність або обмеження доступу до навчання. Мільйони дітей по всьому світу під час карантину не мали доступу до шкіл. Потреба по-іншому організувати навчання спричинила кризи в багатьох освітніх системах світу.

Освітні втрати — це прогалини у знаннях і навичках, які виникають в учнівства під час освітнього процесу у порівнянні зі стандартами освіти та очікуваними результатами навчальних здобутків.

Освітні втрати можуть виникати з різних — як індивідуальних, так і системних — причин. Серед них: здоров'я, війна, пандемія, надзвичайні ситуації природного характеру. В Україні освітні втрати зумовлені як пандемією, так і війною. Вимушена перерва у навчанні, знищені школи, відсутність очного навчання, значні обмеження для дистанційного. Варто також враховувати перебої з електроенергією та інтернетом — головні виклики, з якими стикнулася українська освіта, особливо з початку минулого року. Звісно, це призвело до освітніх втрат. Відмінність між очікуваними результатами навчання й реальними і становить освітні втрати. Саме тому освітні втрати потребують оперативного реагування.

Окрім безпосередньої зупинки освітнього процесу, що мав місце у всій країні після 24 лютого 2022 року, на виникнення освітніх втрат можуть впливати також інші чинники:

- бойові дії та окупація;
- повітряні тривоги;
- виїзд учнівства за кордон;
- переїзд у межах України.

Освітні втрати — як снігова куля: якщо ми маємо прогалини на певному рівні освіти, то ці прогалини зумовлюють наступні прогалини.

Що треба робити, щоб ці прогалини не накопичувалися? Насамперед важливо вчасно, хоча би на локальному рівні, кожному вчителю та вчительці розуміти, **які елементи навчального матеріалу є ключовими.**

Сама собою ситуація не виправиться. Як доводить практика: якщо прогалини в навчанні вчителі намагаються наздогнати просто на заняттях, при цьому

просуваючись у новому матеріалі, це не є ефективним та лише заплутує школярів. Необхідні цільові заходи, щоб допомогти учням надолужити втрачене.

Можливі варіанти:

1. Збільшення часу навчання
2. Прискорена освіта
3. Програми прискореного навчання
4. Корекційні програми
5. Адаптивне навчання
6. Програми надолуження освітніх втрат

<https://osvitanova.com.ua/posts/5627-stratehii-nadoluzhennia-osvitnikh-vtrat-iaki-isnuiut-i-iaki-pidtrymuiut-vchyteli>

Стратегія з надолуження освітніх втрат — це комплекс заходів для здобувачів загальної середньої освіти, спрямований

- на визначення прогалин у навчанні та їх компенсацію,
- а також на адаптацію,
- пріоритезацію предметів (знань та компетентностей),
- надання психологічної та соціально-емоційної підтримки.

Рекомендовані індикатори для моніторингу програм з надолуження освітніх втрат (на кінець навчального року)

Для оцінювання ефективності програм з надолуження освітніх втрат пропонуємо використовувати такі індикатори:

- кількість дівчаток і хлопчиків, які взяли участь у програмі;
- відсоток дітей, які покращили свої знання
 - принаймні з одного предмета;
 - вдосконалили щонайменше одну ключову компетентність;
 - наскрізне вміння за результатами участі у програмі з надолуження освітніх втрат.

Наздоженемо: курси про подолання освітніх втрат:

[Наздоженемо: курси про подолання освітніх втрат \(osvitoria.university\)](https://osvitoria.university/)

**Програма подолання освітніх втрат за 2024/2025 навчальний рік,
викликаних реаліями військового часу, розрахована на 2025/2026
навчальний рік**

[Інструктивно-методичні рекомендації 2023.pdf - Google Диск](#)

На допомогу вчителю - МАЙСТЕРНІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ:
(методичні рекомендації
щодо подолання освітніх втрат
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти)

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання	Відповідальні
1	Здійснювати консультативно-методичний супровід педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів	Протягом року	Адміністрація гімназії
2	Забезпечити методичний супровід роботи класів з інклюзивним навчання з метою надолуження освітніх втрат у учнів з ООП.	Протягом року	Заступник директора з НВР Ірина РИБАК
3	Продовжити співпрацю з центром надолуження освітніх втрат «Посмішка»	За договором	Директор Тетяна БОБРУЛЬ
4	Визначення базових предметів (пріоритезація)	29.08.25	Педагогічний колектив
5	Затвердження базових предметів: ✓ початкова школа: -українська мова (читання та письмо); -математика; ✓ середня школа 1) НУШ, 5-8 класи): -українська мова та література; -математика; -англійська мова; -історія України. 2) 9 клас: -українська мова та література;	29.08.25	Учителі 1-4 класів та учителі-предметники

	-математика; -іноземна мова; -історія України; -біологія; -фізика; -хімія; -географія.		
6	Провести моніторингові дослідження навчальної успішності учнів «на вході» (розробити діагностичні тести для визначення рівня опорних знань у школярів та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета, провести діагностичні роботи).	Вересень 2025	Вчителі початкових класів, вчителі-предметники.
На допомогу вчителю Рекомендуємо використати в роботі «Інструментарій діагностики втрат у навчанні та рекомендації щодо їх подолання в початковій школі», розроблений відділом початкової освіти імені О. Я. Савченко Інституту педагогіки НАПН України: 1. Діагностика навчальних втрат УМ писемне мовлення.pdf (iitta.gov.ua) з української мови (авт. О. М. Петрук) 2. Навчальні втрати математика.pdf (iitta.gov.ua) (авт.: О. В. Онопрієнко, Н. П. Листопад)			
7	Проаналізувати ДР №1, з метою виокремлення уроків для повторення, коригування, уроків консультаційного характеру; продумати різнорівневі завдання, підшукати додаткові інтернет-ресурси, що дають можливість самостійного повторення вивченого в цікавій та ігровій формах.	День проведення ДР №1	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
8	З'ясувати пріоритетність тем, з яких виявлено найнижчі результати.	День проведення ДР №1	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
9	Здійснити адаптивне гнучке планування, яке передбачає: -перерозподіл навчального часу між темами; -закріплення раніше вивчених тем (на уроках та індивідуальні консультації учнів за запитом);	До наступного уроку	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів

	- або розроблення власної навчальної програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.		
10	Відповідно плану повторення, закріплення раніше вивчених тем, повторювати навчальний матеріал на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях.	2 тижні вересня 2025 р.	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
11	Інтенсифікувати та спростити засвоєння навчального матеріалу за рахунок інтерактивних, компетентісно орієнтованих форм роботи, розробки карток опорних знань із предметів навчального плану (для поновлення знань) тощо		Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
12	Продовжити надолуження освітніх втрат через повторення базових знань кожної нової теми.	Вересень-жовтень	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
13	Провести ДР № з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат.	Грудень	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
14	Продовжити роботу над подоланням ОВ протягом навчального року.	2023/2024 н.р.	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
15	Провести ДР №3 з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом навчального року.	Травень-липень	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
16	На світоглядному, науково-теоретичному й виховному рівнях сприяти здоланню у молодого покоління відчуження від своїх національно-історичних коренів надати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, яка сприятиме попередженню появи посттравматичного стресового розладу, тривожних розладів та депресій паралельно з навчанням передбачити емоційну підтримку	Впродовж року	Психолог гімназії, вчителі-предметники.

17	Провести моніторинг результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування діяльності школи на наступний навчальний рік.		Адміністрація школи
18	Скласти графік компенсаторних занять з подолання навчальних втрат на період канікул для здобувачів освіти, які виявили бажання	Осінні, зимові, весняні канікули	Заступник директора з НВР Ірина РИБАК
19	Забезпечити відповідність Програми надолуження освітніх втрат потребам учнів в усіх сферах життя - освітній, фізичній, соціальній, емоційній та духовній.	Впродовж року	Психолог соціальний педагог, класні керівники, вчителі-предметники.

На допомогу вчителів

1. У зручний для дітей час можна виконувати [діагностичні тести на платформі ВШО](#). Їх розробили в межах ініціативи “Збереження доступу до шкільної освіти” від проєкту “Супровід урядових реформ в Україні” (SURGe).
2. Крім діагностичних тестів, на сайті [“Всеукраїнської школи онлайн”](#) є відеоуроки із завданнями для учнів 5–11 класів.
3. Помічними також будуть аудіоуроки для 8–11 класів з історії України, української мови та літератури [“Вчися вухами”](#) від ГО “Смарт освіта”.
4. Також учні можуть самостійно опрацьовувати ресурси, де вчителі пояснюють теми шкільної програми:
 - -курс [“Лайфхаки з української мови. Підготовка до ЗНО”](#) на платформі EdEra теж має тести, допоміжні матеріали та інтерактивні конспекти;
 - -[тренажер із правопису української мови](#) пропонує різні вправи для закріплення та перевірки тем;
 - онлайн-курс [“Історія України в історіях”](#) від EdEra пропонує добірку відео, подкастів, текстів та тестів;
 - безплатний курс [“Ізі ЗНО”](#) допоможе вчити англійську за мемами, серіалами та фільмами;
 - ресурс [Englishpage](#) містить безплатні онлайн-уроки граматики, вправи із читання, письма та аудіо;
 - онлайн-курс [“Автостопом по біології”](#) має конспекти та тестові завдання;
 - [YouTube-канал](#) вчителя фізики Павла Віктора, де зібрано 45 відеоуроків із докладними поясненнями та прикладами розв’язання задач.
5. Освітні втрати: причини та шляхи подолання разом з проєктом «Всеосвіта»

6. Долаємо освітні втрати: поради для вчителів української мови та літератури

7. Аби допомогти вчителям знайти свій шлях надолуження втраченого, проєкт “Клуб НУШ” за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” [розробив посібник](#) “Подолання освітніх втрат з української мови та літератури. Методичні рекомендації та приклади уроків”.